

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

03.09.2025. Nr. 6-1/614

Iekšlietu ministrijai
kanceleja@iem.gov.lv

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei
pmlp@pmlp.gov.lv

Par Pilsonības likuma 23.panta trešās daļas īstenošanu

Tiesībsarga birojā laika posmā no 2024.gada sākuma līdz 2025.gada septembrim ir saņemtas sūdzības no Latvijas pilsoņiem, kuriem ir/bija dubultpilsonība, ar iebildumu, ka viņi nav uzspējuši vai neuzspēs savlaicīgi iesniegt Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei (turpmāk – PMLP) apstiprinājumu par atteikšanos no otras valsts pilsonības, kā rezultātā, neskatoties uz personu vēlmi saglabāt saikni ar valsti, PMLP atņem viņiem Latvijas pilsonību. Pamatā visos gadījumos personas, kas pauda šādu sūdzību, bija ieguvušas dubultpilsonību (t.sk. Krievijas Federācijas pilsonību) bērnībā, pamatojoties uz viena vecāka pausto vēlmi.

Iepazīstoties ar iesniegumos paustajām sūdzībām, tika secināts, ka PMLP pamato savu rīcību ar Pilsonības likuma 23.panta trešo daļu, kas nosaka, ka “Latvijas pilsonis, kuram līdz pilngadības sasniegšanai ir izveidojusies dubultā pilsonība un kurš vēlas saglabāt citas valsts pilsonību, pēc pilngadības sasniegšanas līdz 25 gadu vecumam iesniedz iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības. Šis pienākums neattiecas uz Latvijas pilsoni, kuram saskaņā ar šā likuma 8.¹ pantu var izveidoties dubultā pilsonība vai saskaņā ar šā likuma 9.panta pirmo daļu Latvijas pilsonība saglabājas.”¹

¹ [Pilsonības likums](#)

No tiesībsargam adresēto iesnieguma satura neizriet, ka PMLP būtu *savlaicīgi sazinājusies* ar augstāk minētajām personām, lai informētu par Pilsonības likuma 23.panta trešajā daļā noteikto pienākumu un termiņu, līdz kuram minētajām personām būtu jāizšķiras, kuras valsts pilsonību viņi vēlas saglabāt.

Tiesībsarga biroja ieskatā, ievērojot labas pārvaldības principu, būtu lietderīgi visām tām personām, uz kurām attiecas Pilsonības likuma 23.panta trešās daļas regulējums, savlaicīgi, vismaz 2 - 3 gadus iepriekš, nosūtīt uz deklarēto dzīvesvietu un e-pastu uzziņu par termiņa iestāšanos, kad Latvijas valsts būs tiesīga šīm personām atņemt pilsonību, ja viņas neiesniegs pierādījumus par atteikšanos no otras valsts pilsonības.

Šai uzziņā būtu vēlams arī ietvert informāciju, ka iziešana no citas valsts pilsonības var prasīt laiku, un izziņai par citas valsts pilsonības zaudēšanu PMLP jābūt iesniegtai savlaicīgi, ne vēlāk kā noteikts Pilsonības likuma 23.panta trešajā daļā - sasniedzot 25 gadu vecumu. Tāpat minētās personas būtu jāinformē, ka saglabājot citas valsts pilsonību un atsakoties no Latvijas pilsonības, viņu uzturēšanās Latvijas Republikā būs iespējama, saņemot PMLP uzturēšanās atļauju vai vīzu.

Tiesībsarga birojā saņemtās sūdzības liecina, ka valsts nepamatoti zaudē pilsoņus, kuriem ir cieša saikne ar valsti un kuri pauž vēlmi saglabāt to, tādēļ, ņemot vērā demogrāfisko situāciju un Latvijas pilsoņu skaitu valstī, valstij būtu vēlams pilnveidot Pilsonības likuma īstenošanu praksē, lai tas veicinātu Latvijas pilsoņu skaita saglabāšanu un palielināšanos, kā arī motivētu jaunos Latvijas pilsoņus dubultpilsonības gadījumā izšķirties par Latvijas pilsonības saglabāšanu.

Lūdzu Iekšlietu ministriju un PMLP sniegt informāciju, vai tie dubultpilsoņi, uz kuriem attiecas Pilsonības likuma 23.panta trešā daļā ietvertais pienākums, tiek savlaicīgi informēti par savu pienākumu, un gadījumā, ja šāda informēšana nenotiek, vai tiek saskatīta iespēja ieviest šādu paziņojumu izsūtīšanu dubultpilsoņiem.

Būsim pateicīgi Iekšlietu ministrijai un PMLP arī par citu informāciju, kas noderīga minētā jautājuma risināšanā!

Ar cieņu

tiesībsarga vietniece

Ineta Piļāne